MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.
LAURENCE QUINTANO

Seduta tat-30 ta' Settembru, 2009

Numru 1181/2006

Il-Pulizija
(Spettur Carmelo Magri)

versus

Mario Camilleri

Il-Qorti

1. Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra Mario Camilleri ta' 44 sena bin Spiridione u Mary nee Allegretto mwieled fil-Pieta' fil-21 ta' Mejju 1962 u li fil-preżent residenti fil-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin u detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 320862 (M)

Akkużat talli

1. Fid-29 t'Ottubru 2006 għall-ħabta tad-9.35 ta' filgħodu f'dawn il-Gżejjer hedded bil-fomm lil Dottor Angelo Farrugia LL.D. membru tal-Kamra tad-Deputati u persuna

inkarigata skond il-Liġi minn servizz pubbliku waqt li kien qed jagħmel jew minħabba li kien qed jagħmel dan is-servizz, jew bil-ħsieb li jbeżżgħu jew li jinfluwixxi fuqu kontra l-Liġi fl-esekuzzjoni ta' dak is-servizz bi ksur tal-artikolu 95(1) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Fl-istess data u ċirkostanzi hedded bil-fomm lil Dott.Angelo Farrugia LL.D., persuna inkarigata skond il-Liġi minn servizz pubbliku u għamillu ordni jew kondizzjoni bi kusr tal-artikolu 249(2) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

3. Fl-istess data u ċirkostanzi ġab ruħu b'mod li kkaġuna lil Dr Angelo Farrugia LL.D. biża' li tintuża vjolenza kontrih jew kontra l-projeta' tiegħu jew konta l-persuna jew il-propjeta' ta' xi ħadd mill-axxendenti, dixxendenti, aħwa subien jew bniet jew xi persuna msemmija fl-artikolu 222(1) meta kien jaf jew messu kien jaf li l-imġiba tiegħu se tikkaġuna lil xi ħaddieħor hekk jibża' bi ksur tal-artikolu 251B tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

4. Fl-istess data u ċirksotanzi f'dawn il-Gżejjer uża xi sistema jew apparat tat-telekommunikazzjonijiet provdut minn provditur awtorizzat u cioe' Maltacom Plc għal xi għan li ma kienx dak li għalih ikun ġie provdut jew naqas milli josserva dawk l-istruzzjonijiet li nħarġu minn provditur awtorizzat għall-użu sew tas-sistema tat-telekomunikazzjonijiet jew tagħmir jew għamel użu minnu mhux sew billi uża kliem li bih hedded lil Dott.Angelo Farrugia LL.D. bi ksur tal-artikolu 35(1)(d) tal-Kap 399 tal-Liġijiet ta' Malta;

5. Talli fit-30 t'Ottubru 2006 għall-ħabta tal-10.00 am fil-bini tal-Qorti fil-Belt Valletta hedded bil-fomm lil Dott.Jose' Herrera LL.D. membru tal-kamra tad-deputati u persuna nkarigata skond il-Liġi minn servizz pubbliku waqt li jkun jagħmel jew minħabba li jkun qed jagħmel dan is-servizz, jew bil-ħsieb li jbeżżgħu jew li jinfluwixxi fuqu kontra l-Liġi fl-esekuzzjoni ta' dak is-servizz bi ksur tal-artikolu 95(1) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

6. Fl-istess data u ċirkostanzi hedded bil-fomm lil Dott.Jose’ Herrera persuna inkarigata skond il-Liġi minn servizz pubbliku u għamillu ordni jew kondizzjoni bi kusr tal-artikolu 249(2) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta’ Malta;

7. Fl-istess data u ċirkostanzi ġab ruħu b’mod li kkaġuna lil Dr Jose’ Herrera LL.D. biża’ li tintuża vjolenza kontrih jew kontra l-projeta’ tiegħu jew konta l-persuna jew il-propjeta’ ta’ xi ħadd mill-axxendenti, dixxendenti, aħwa subien jew bniet jew xi persuna msemmija fl-artikolu 222(1) meta kien jaf jew messu kien jaf li l-imġiba tiegħu se tikkaġuna lil xi ħaddieħor hekk jibża’ bi ksur tal-artikolu 251B tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta’ Malta;

8. U finalment talli fl-istess dati u ċirksotanzi sar reċidiv ai termini tal-artikoli 49, 50 u 51 tal-Liġijiet ta’ Malta.

2. Rat l-atti kollha tal-porċess inkluż iċ-ċertifikat tat-twelid tal-imputat li jġib in-numru 1208 tal-1962, il-fedina penali tiegħu a fol 4 et seq, it-tweġiba tal-imputat li hu ma kienx ħati, il-kunsens tal-imputat u dak tal-Avukat Ġenerali sabiex dawn il-proċeduri jkunu sommarji (fol 16 u 17), il-ħatra tas-sur Martin Bajada bħal espert sabiex jagħmel traskrizzjoni tat-telefonata reġistrata, id-dikjarazzjoni tad-difiża li biha eżentat lill-Prosekuzzjoni milli ttella’ jixhed lil PS 959 Winston Micallef, l-istqarrija tal-imputat a fol. 23, l-ittra tal-kwerelant Dr.Angelo Farrugia (fol 25), il-call commander call log (a fol 44 u 45), is-CD a fol 51, id-dikjarazzjoni li biha d-difiża eżentat lill-Prosekuzzjoni milli ttella’ x-xhieda tal-identita’ tas-sentenza ppreżentata (fol 57), id-dokument Mb li fih traskrizzjoni tat-telefonata, il-verbal li fih kien dikjarat li l-Qorti semgħet it-telefonata seduta stante (fol 31), id-dokument AB a fol 96 u 97, u 100, id-dikjarazzjoni mill-Prosekuzzjoni li hija kienet għalqet il-provi (fol 107) (10 ta’ Jannar 2007), in-Nota ta’ sottomissjonijiet tal-Prosekuzzjoni (fol 116) u d-dikjarazzjoni tad-difiża li ma kienx hemm għalfejn tippreżenta nota responsiva (fol 122).

3. Semgħet ix-xhieda bil-ġurament.

4. Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli Difensur.
Ikkonsidrat

5. Illi mix-xhieda tal-Ispettur Carmelo Magri jirriżulta li huwa investiga dan il-każ wara li kien sarlu rapport verbali mill-Avukat Dr Angelo Farrugia u mill-Avukat Jose' Herrera li kienu rċevew xi minaċċi verbali minn għand l-imputat. (Fol 18). Dr Farrugia kien irċieva telefonata u għaraf leħen l-imputat. It-telefonata saret ftit wara li Dr Farrugia kien tkellem dwar għoti ta' kuntratt ta' tindif fil-Qorti lid-ditta Special Cleaners li huma familjari mal-imputat. Dr.Farrugia qal li t-telefonata kien intenzjonata biex tintimidah. Dr Farrugia kien qata' t-telefonata ħesrem biex ma jagħtix ċans lill-imputat jintimidah.

6. Min-naħa l-oħra waqt li Dr Jose' Herrera kien fl-Awla tal-Qorti Kriminali fit-30 t'Ottubru 2006, l-imputat beda jgħaddi xi rimarki u jiġbed l-attenzjoni tal-istess Avukat iżda l-Avukat ipprova ma jagħtix kasu. Biss, f'ħin minnhom, l-Avukat Herrera tant iddejjaq bil-kliem li kien qed jgħid l-imputat li telaq 'il barra. Huwa u ħiereġ bilfors kellu jieqaf ħdejn l-imputat li qallu biex joqgħod attent meta jagħmel domandi parlamentari għaliex 'inpattihielek.'Dr Herrera ħass li din kienet theddid serja u ma setax ikompli bix-xogħol tiegħu fl-Awla. Dr.Roberto Montalto sema' lill-imputat jgħid lil Dr Herrera li kien baqa' biss xahrejn. Lil Dr Herrera rah ħiereġ 'il barra mifxul. (fol 20).

7. L-imputat kien innega li hedded liż-żewġ avukati.

<u>L-istqarrija ta' l-imputat</u>

8. Fit-3 ta' Novembru 2006 l-imputat kien ħalla stqarrija fl-uffiċċju ta' l-Ispettur Carmelo Magri. Hu qal li ma kien hedded lil ħadd u lil Dr Angelo Farrugia kien qallu

'Jiena Mario Camilleri. Tfal għandi, tweġġgħunix iktar' (fol 23).

9. Huwa nnega wkoll li kien hedded lil Dr. Jose Herrera. Fil-fatt hu kien qallu ‘hemm il-mara warajja, urieha fejn hu l-monti ħalli tirhan id-deheb ħalli jkollha biex titma’ lit-tfal.’

10. Huwa kien mgħarrafistoqsi li Dr Jose Herrera fil-fatt kien qal li l-imputat qallu

‘Oqgħod attent meta tagħmel domandi parlamentari u ma ssemmix lili jew lill-familjari tiegħi għax inpattihielek.’ (fol 24).

11. L-imputat wieġeb li ma kienx qallu hekk. Hu qal ukoll li kien ċempel lil Dr Angelo Farrugia għax kien sema’ l-aħbarijiet fuq is-Super One u lil Dr Angelo Farrugia kien qal li mhux sewwa li l-familja ta’ l-imputat ħadet it-tender tat-tindif tal-Qorti. L-imputat qal li kien offiż b’dawk il-kliem. Hu ċempel lil Dr Farrugia u ma offendiehx. Ried biss jgħidlu biex iħalli lilu (lill-imputat) u lill-familja tiegħu bil-kwiet.

12. Huwa reġa’ nnega li hedded lil Dr Jose Herrera. Huwa kien kellmu għax semma lilu u lill-familja tiegħu fil-Parlament u b’dak li qal waqqfulu l-familja milli tkompli taħdem fil-Qorti. Għalhekk kien qallu biex jgħid lill-mara fejn kien il-monti sabiex tirhan id-deheb biex titma’ lit-tfal. Huwa nnega li kien qallu ‘xahrejn biss fadal.’

Provi oħra tal-Prosekuzzjoni

13. A fol 25 tal-proċess hemm il-kwerela mibgħuta mill-Onorevoli Dr Anglu Farrugia lill-Kummissarju tal-Pulizija. Huwa qal li kien tkellem fil-pubbliku dwar l-għoti tat-tindif fil-Qorti u hu kien rċieva t-telefonata fuq il-mobile tiegħu 7943 3748. Fil-kwerela Dr Farrugia kien qal ukoll li għaraf lill-imputat minn leħnu tant li indirizzah bħala ‘Mario’ u kellmu b’ċertu ton għax kien qed jitkellem Dr Anglu Farrugia dwar il-kuntratt mogħti mill-Qorti. Dr. Farrugia ma kien kellmu assolutament xejn u wara li kompla xi diskors wara Dr. Anglu Farrugia kien qabad u qata’. Dr Farrugia qal li dan ċempel biex jheddu fix-xogħol pubbliku u b’dover bħala rappreżentant tal-poplu. Huwa kien qed

jagħmel din il-kwerela fil-kapaċita tiegħu parlamentari iktar bħala *shadow minister for justice* tal-partit Laburista.

14. Ma' din il-kwerela kien hemm ukoll x'qal Dr Farrugia (ara fol 26).

Xhieda Dr.Jose' Herrera

15. Xehed Dr Jose Herrera a fol 27 et u qal illi l-inċident ġara fit-30 ta' Ottubru 2006 għall-ħabta ta' 10.00am waqt li kien il-Qorti quddiem l-Imħallef Dr Galea Debono. Dr Herrera qal li hu kien għamel mistoqsija parlamentari dwar kuntratt għat-tindif tal-Qorti. Meta għamel id-domanda ma kienx jaf li l-kuntratt kien ngħata lill-familja ta' Mario Camilleri.

16. Qabel ma kien hemm ir-risposta għall-mistoqsija parlamentari, ix-xhud kien rċieva komunika li l-kuntratt kien ngħata lill-kumpanija li tappartjeni lill-familja Camilleri u li minħabba d-domanda tiegħu n-nies involuti kienu infurmati li l-kuntratt kien spiċċa (fol 30).

17. L-istess xhud qal li hu propjament mhux rrabjat għall-familja Camilleri jew għall-imputat per se, kien rrabjat għal min mar jgħid lilhom li huma tilfu l-kuntratt u tkeċċew mix-xogħol għax hu (Dr Herrera) kien għamel domanda parlamentari.

18. Meta kien qiegħed fl-awla l-imputat kien għadda xi kummenti. F'dak il-mument ix-xhud qal **li ma kienx qed jisma'** pero' beda jisma' kumment wieħed wara l-ieħor u ddejjaq u beda jħossu skomdu. Waqt li l-avukat Herrera kien ħiereġ, sejjaħlu l-imputat Mario Camilleri li kien mgħowwi għalih u qallu isma', jiena ftit baqagħli l-ħabs u speċi qtiltli l-familja bil-ġuħ u kliem fis-sens li jrid ipatti għal dak li x-xhud kien għamel. Ix-xhud kkjarifika iktar fuq talba tal-Qorti u qal il-kliem kien speċi ta:

'Oqgħod attent għax jiena daqt ħiereġ mill-ħabs, fis-sens illi, dak kien il-kliem li qalli eżatt.'

19. Ix-xhud qal li kien ħatfu lill-imputat u telaq ‘l hemm. Ix-xhud kompla qal li wara kienu tkellmu kemm hu u kif wkoll Dr Anglu Farrugia u Dr Gavin Gulia dwar xi theddid li kien sar. Fil-fatt Dr Gavin Gulia kien qal li kien ġralu l-istess xi snin qabel. Sar jaf il-grupp parlamentari laburista li ħareġ stqarrija dwar dan l-allegat theddid (fol 32).

20. Ix-xhud qal li kien sodisfatt b’dik l-istqarrija għaliex qal li dan it-theddid huwa ħazin u għandu jkun hemm iktar protezzjoni mis-sedja u mill-ispeaker u mill-gvern. Il-gvern ghandu jkun iktar sensittiv meta jkun hemm domanda parlamentari.

21. Ix-xhud qal ukoll li wara dan l-inċident ma kellux għalfejn jibqa’ jibża’ minn xi intimidazzjoni mill-imputat. Xi familjari ta’ l-imputat qalu li jekk kien hemm xi inċident dan kien fil-‘furia di sangue’ u speċi l-imputat ma kellu ebda intenzjoni li jagħmillu xi ħsara partikolari. Dan qaluh lix-xhud membri tal-familja ta’ l-imputat.

22. Ix-xhud qal illi din kienet skuża bil-pulit u ix-xhud qal li m’għandu xejn personali kontra l-familja ta’ Camilleri. U għalhekk deherlu li fiċ-ċirkostanzi ma kellux jagħmel rapport fil-konfront ta’ Camilleri. Iżda qal li kieku ma sarx dan l-avviċinament indirett jaħseb li kien jagħmel rapport. Meta mistoqsi jispjega x’kien sema’, hu qal li kliem kien fis-sens li ma tantx kien baqagħlu ġewwa l-ħabs u ħafna ‘mumbling.’ Ix-xhud sema’ ismu jissemma u beda jħossu jiddejjaq għax tpoġġa f’sitwazzjoni antipatika. Hu u ħiereġ, il-messaġġ kien ċar li l-imputat kien rrabjat għalih u li deher illi kien propja dan ix-xhud li tellfu il-kuntratt tat-tindif tal-Qorti lill-membri tal-familja tiegħu. U meta joħroġ jiġi għas-sodisfazzjon, għall inqas kif fehem dan ix-xhud (fol 35).

Xhieda ta’ Dr Robert Montalto.

23. Xehed ukoll Dr Robert Montalto li qal li kienu qed jistennew it-turn tagħhom biex jagħmlu s-sottomissjonijiet f’kawża li kellhom. Kien dan ix-xhud li daħal qabel Dr Jose Herrera li pero’ malli daħal, Dr Herrera kien moħħu biex jitlaq immedjatament u beda jgħidlu ma nistax nibqa’,

ħa jkolli mmur, ara xi ġrali, għandi division fil-parlament. Sema’ lill-imputat jgħid xi kliem fis-sens li xahrejn kull ma fadal. Wara Dr Herrera ddeċieda li jitlaq u ra lill-imputat jagħmillu ġest biex jiġbed l-attenzjoni tiegħu. Dr Herrera waqaf eżatt wara l-iżbarra u l-imputat qal xi ħaġa lil Dr Herrera li x-xhud ma semax għax qalhielu f’widnejh. Biss jiftakar lil Dr Herrera jistira lura u jgħidlu ‘jiena m’għandix x’naqsam’ u telaq ‘l barra bil-pass mgħaġġel. U hemm hekk għat-tieni darba sema’ lil Mario Camilleri jgħid ‘kull ma fadal xahrejn.’

24. Dr Herrera kien qal lix-xhud dwar il-mistoqsija li għamel fil-parlament rigward it-tindif fil-Qorti. Imbgħad qallu ara x’ħareġ minn din id-domanda li għamilt (fol 39 u 40). Dr Herrera li kien qiegħed fl-awla kien jidher skomdu ħafna (fol 40). Huwa kompla jgħid illi Dr Herrera meta kien għamel id-domanda ma kienx jaf id-dettalji.

Xhieda PS 276 Bernard Zahra

25. PS 276 Bernard Zahra ppreżenta recording tat-telefonata u l-karti ta’ magħha li huma il-print out li toħroġ mill-magna li tagħmel ir-recording. Ir-recording ħarġu f’Division 5. Huwa spjega li meta priġunier jagħmel telefonata tiġi reġistrata fuq karta apposta u tiġi recorded telefonata fuq ir-recording system tal-ħabs. Hemm il-ħinijiet x’ħin talab it-telefonata l-inmate Mario Camilleri u x’ħin saret it-telefonata jaqblu u l-vuċi hija tiegħu.

26. Id-dokument a fol 44 juri Division 5 fid-29 ta’ Ottubru 2006, il-ħin huwa 9:33:33 u din it-telefonata damet 41 sekonda. Fil-fatt id-dokument huwa magħruf bħala call commander call log.

27. Id-dokument ta’ wara juri number 1 cell 2 of 5, name of resident Mario Camilleri, time 9:31.

Xhieda ta’ Dr.Angelo Farrugia

28. Xehed Dr Angelo Farrugia li qal li hu kelliem ewlieni tal-ġustizzja u fejn ta konferenza fejn talab għar-riżenja tal-Ministri Tonio Borg u s-Segretarju Parlamentari Carmelo Mifsud Bonnici fuq il-kwistjoni tat-tender tat-tindif tal-Qorti fejn kienu involuti it-tifel ta' l-akkużat u l-familjari ta' l-akkużat. Din kienet xi ħaġa li taqa' fil-funzjoni tiegħu bħala parlamentari. U ħarġet fl-aħbarijiet tas-Super One. Kien il-Ħadd filgħodu bejn 9.30am u 9.45am meta rċieva it-telefonata. Il-persuna qalet li hija Mario. Ix-xhud għaraf leħen l-imputat mill-ewwel u staqsieh x'għandu bżonn. Ix-xhud qal li mill-ewwel fehem li l-imputat kien qed jibgħat messaġġ għall-fatt li hu, jiġifieri x-xhud, kien tkellem u kien mexxa dan il-kaz tal-kuntratt tat-tindif tal-Qorti. Ix-xhud qal li sema' diskors li hu ħadu forma ta' theddid u l-messaġġ kien ċar li t-theddid kien fil-konfront tiegħu u li qatt ma kien jistenna. Ix-xhud qal li kellu esperjenza kemm bħala ex-uffiċjal tal-pulizija u kif wkoll bħala deputat kif isir it-theddid.

29. Ix-xhud qal li ma kellimx lill-imputat, kien semgħu biss u qatagħlu t-telefonata.

30. Kien hawn hekk li kien kellem lill-grupp parlamentari u skopra li kellu xi inċident simili l-Onorevoli Gavin Gulia. Illi milli jidher kien taħt theddid mill-imputat fuq affarijiet oħra meta tkellem fil-kompetenza tiegħu bħala parlamentari meta Dr Gulia kien shadow minister tal-ġustizzja. Kien għal hekk li ħarġet stqarrija li kienet konġunta .

31. Dr.Farrugia kompla jgħid li l-imputat mhux klijent tiegħu u ma kellux għalfejn ikellmu fuq il-kuntratt ta' l-għoti tat-tindif lil din il-kumpanija li l-imputat ċertament għandu interess fiha. Hawn hekk żied jgħid Dr Anglu Farrugia, 'Il-mod kif kellimni, kellimni ċar u tond that he means business. U jiena ħadtha bħala theddida.' Dr Anglu Farrugia kkonferma li kien kiteb lill-Kummissarju tal-Pulizija dak li llum jidher bħala Dok CM2. Huwa ppreċiża wkoll li d-data hija 29 ta' Ottubru.

Xhieda PS 1211 Richard Zammit

32. Xehed PS 1211 Richard Zammit li ppreżenta sentenza fl-ismijiet ‘Repubblika ta’ Malta vs Mario Camilleri’ datata 5 ta’ Lulju 2002 u li fiha l-imputat kien weħel 12-il sena priġunerija.

Xhieda tas-sur Martin Bajada

33. Xehed Martin Bajada li kien maħtur mill-Qorti sabiex jagħmel traskrizzjoni tas-CD ppreżentata fil-process bħala Dok ECD. Huwa qal illi fit-telefonata l-ewwel kien hemm dialling tone, jinstema’ l-operator jghid ‘dial the telephone number now.’

34. Ikompli id-dialling. Hemm ringing tone

35. L-ewwel persuna tgħid ‘Hello’

36. It-tieni persuna tgħid ‘Hello Dr Farrugia? Mario dott jien. Għaliex qed tagħmilli l-ħsara dott? Lanqas nobsorha minnek.’

37. Imbagħad l-operator jgħid ‘The person you have called has hung up.’ (fol 73)

38. L-istess xhud identifika li P1 huwa il-persuna li qal ‘Hello’ u il-P2 bħala l-persuna li qalet ‘Hello Dr Farrugia? Mario dott jien. Għaliex qed tagħmilli l-ħsara dott? Lanqas nobsorha minnek.’

39. Il-persuna bħala P1 kienet il-persuna li qatgħet it-telefonata.

40. Is-sentenza li ssemmiet preċedenti kienet ppreżentata wkoll mill-Ispettur Carmelo Magri a fol 88.

41. A fol 91 tal-proċess hemm fir-records li l-Qorti semgħet ir-reġistrazzjoni tat-telefonata, seduta stante, fil-presenza ta’ l-imputat, tad-difiża u tal-prosekuzzjoni.

Xhieda rappreżentant tal-Mobile Communications Ltd.

42. Xehed rappreżentant tal-Mobile Communications Ltd magħrufa bħala Go Mobile. Hu intalab jgħid fuq min hi reġistrata l-linja 7943 3748. Il-linja fuq il-kuntratt hija registrata f'isem Mr Angelo Farrugia u hu ssottometta wkoll l-incoming calls li daħlu fuq din il-linja fid-29 ta' Ottubru 2006 bejn id-9.00am u 11.00am.

43. A fol 97 jidhru l-incoming calls fuq in-numru 7943 3748 fid-29 ta' Ottubru bejn id-9:14:29 u l-10:38:51. Jidher li dik tad-9:25:46 kien meta saret telefonata minn 21432163 u din damet 55 sekonda.

Xhieda ta' Charmaine Galea Triganza

44. Xehdet ukoll Charmaine Galea Triganza in rapprezentanza tal-Maltacom li bil-ġurament qalet li kienet intalbet tagħmel riċerka jekk fit-29 ta' Ottubru 2006 bejn id-9.00am u 11.00am kienx hemm telefonati minn 21896016 għal 7943 3748. Hija sabet telefonata waħda. Dwar it-21896016 dan hu card phone ġewwa l-Faċilita Korrettiva ta' Kordin. Ir-record tagħha jidher a fol 100 u jidher li l-hin kien 9:32:29 tad-29 ta' Ottubru 2006. It-telefonata saret minn 21896096 ghal 7943 3748.

45. Xehed Dr Angelo Farrugia li qal li n-numru 7943 3748 huwa tieghu.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Punti Legali

Il-Qorti ser tittratta 4 punti legali li huma relevanti għall-każ odjern.

L-ewwel Punt: Jekk Membru tal-Parlament hux uffiċjal pubbliku ai termini tal-artikolu 92 tal-Kap 9.

46. L-ewwel punt legali huwa jekk iż-żewġ Avukati li allegatament kienu minaċċjati jistgħux jitqiesu uffiċjali pubbliċi ai termini tal-artikolu 92 tal-Kap 9. Dan l-artikolu jgħid hekk:

'L-espressjoni ġenerali 'uffiċjal pubbliku' tinkludi mhux biss l-awtoritajiet kostitwiti, ċivili u militari, iżda wkoll dawk il-persuni l-oħra li huma legalment maħtura sabiex jamminstraw kwalunkwe parti tal-poter esekuttiv tal-Gvern, jew biex jagħmlu xi servizz pubbliku ieħor impost b'liġi, kemm jekk ġudizzjarju, amministrattiv jew taħlita ta' dawn it-tnejn.'

47. Il-Prosekuzzjoni argumentat fin-Nota ta' sottomissjonijiet tagħha li Dr Farrugia u Dr Herrera, bħal Membri Parlamentari huma uffiċjali pubbliċi.

48. Il-Qorti ma taqbilx ma' din is-sottomissjoni. Ħarsa lejn id-definizzjoni mill-ewwel turik li, għalkemm din mhix waħda 'exhaustive' għax tuża l-kelma 'tinkludi' m'hija b'ebda mod intiża sabiex tkopri x-xogħol tal-Membri Parlamentari. Membri Parlamentari, partikolarment dawk li mhumiex Ministri, ma jagħmlu ebda xogħol ġudizzjarju jew amministrattiv jew xi taħlita ta' dawn it-tnejn. Jekk qabel kienu jgħarblu każ u setgħu jibagħtu persuna sservi xi perjodu ta' priġunerija, dan kollu sfuma bid-deċiżjoni 'Demicoli vs Malta' fejn saħansitra kellhom isiru emendi fil-Kap dwar il-Privileġġi tal-Kmara tar-Rappreżentanti' (Kap 113).

49. Il-Membri Parlamentari mhumiex impjegati mal-Gvern sabiex jagħmlu xogħol assenjat lilhom bħalma huma l-uffiċjali tad-dwana, tat-taxxa, tal-pulizija, l-għalliema, in-nurses, it-tobba fl-isptarijiet u ħafna ħaddiema oħra li jirċievu salarju biex iwettqu d-dmirijiet tagħhom kemm amministrattivi jew ġudizzjarji. Il-Membri Parlamentari m'għamlu ebda interview jew eżami biex qed iwettqu dmirhom fil-Parlament. (Ara l-artikolu 110(6) tal-Kostituzzjoni).

50. Barra dan, skond l-artikolu 124(1) tal-Kostituzzjoni l-espressjoni 'public office' għandha t-tifsira:

‘an office of emolument in the public service’

U l-espressjoni ‘public officer’ għandha t-tifsira:

‘the holder of any public office or a person appointed to act in any such office.’

51. Skond l-istess artikolu, l-espressjoni ‘servizz pubbliku’ tfisser servizz mal-Gvern ta’ Malta f’kapaċita’ ċivili.’

52. Fit-tieni subinċiż tal-istess artikolu, ‘l-espressjoni ‘servizz pubbliku’ tinkludi Imħallef fil-Qrati Superjuri, Maġistrat fil-Qorti Inferjuri u Membru tal-Malta Police Force.’

53. Imkien f’dawn id-definizzjonijiet ma hemm l-iċken ħjiel li Membru Parlamentari jista’ jitqies bħala ‘public officer’ ai termini tal-artikolu 92 tal-Kap 9.

54. Mhux eskluż li Membru Parlamentari jkun jaħdem fis-servizz ċivili ***qabel*** ma beda jiffunzjoni bħala Membru Parlamentari. Għal dawn il-Membri sar arranġament speċjali taħt il-Kap 472 (Members of Parliament) (Public Employment). Fil-fatt il-partijiet relevanti ta’ dan il-Kap ta’ paġina waħda qed ikunu riprodotti biex wieħed ikollu r-referenza f’idejh huwa u jaqra din is-sentenza.

55. Jekk wieħed iqis Membru Parlamentari bħala Uffiċjal Pubbliku kwalunkwe, ikun qiegħed imur kontra d-dottrini ewlenin tal-Kostituzzjoni li huma dik tas-separazzjoni tal-poteri u tar-‘rule of law’.

56. Il-Membru Parlamentari għandu privileġġ speċjali li jista’ jitkellem fil-Kamra tar-Rappreżentanti bl-ikbar liberta’, jista’ jikkritika l-atti kollha tal-esekuttiv u jista’ ma jaqbilx mal-policy tal-gvern tal-ġurnata. Huwa jittella’ mill-poplu u jirrappreżenta lill-votanti li tellgħuh.

57. Mhux dan huwa l-‘uffiċjal pubbliku’ tal-artikolu 92 li huwa marbut b’lealta’ lejn il-policies tal-gvern tal-ġurnata u

jrid jattwahom jaqbel u ma jaqbilx magħhom. Dan mhux maħtur mill-poplu u ma jirrappreżenta lil ħadd.

58. Għaldaqstant il-Qorti qed tiddeċiedi li l-artikolu 92 tal-Kap 9 ma japplikax għax-xogħol tal-Membri Parlamentari. Konsegwentement qed tillibera lill-imputat minn dawk l-imputazzjonijiet kollha li fihom għandhom bħala wieħed mill-elementi l-preżenza ta' uffiċjal pubbliku. Dawn huma l-ewwel imputazzjoni, it-tieni imputazzjoni, il-ħames imputazzjoni u s-sitt imputazzjoni. (Ara wkoll il-paragrafu 89). Dwar it-tieni u is-sitt imputazzjoni, l-element ta' ufficjal pubbliku ddahhal mill-Prosekuzzjoni ghaliex it-test tal-Ligi ma jsemmix il-kliem 'ufficjal pubbliku)

59. Il-Membri Parlamentari huma protetti bil-Kap 113 – House of Representatives (Privileges and Powers) Ordinance (ara b'mod partkiolari l-artikolu 11(4)(d)(e) riprodott hawn taħt u bl-artikoli 249, 251(b) u 339(1)(e) tal-Kap 9.

It-tieni punt legali: Minaċċi u theddid

60. Skond il-ġurisprudenza (ara sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri) tas-7 ta' Lulju 1995 fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Joseph Frendo' it-theddid ifisser li aġent ikun qed jippospetta lil persuna oħra ħsara inġusta.

'Il-Qorti hi soddisfatta li bid-diskors li qal l-appellant lil John Casa ……u speċjalment bil-mod kif intqal dan id-diskors u bil-ġesti li akkumpunjaw l-istess diskors, l-appellant kien qiegħed effettivament jhedded lill-imsemmi Casa. Fil-kuntest tal-artikolu 339(1)(e) tal-Kap 9, theddid tfisser li l-aġent jipprospetta lil persuna oħra ħsara inġusta fil-futur (ħsara li pero' ma tkunx tammonta għal reat ieħor ikkontemplat band'oħra fil-kodiċi , e.ż. l-artikolu 249) liema ħsara tkun ukoll ipprospettata li tiddependi mill-volonta' tal-istess aġent.'

61. F'sentenza oħra mogħtija mill-istess Qorti iżda diversament preseduta ntqal hekk:

‘Meta bniedem, wara kwistjoni li kellu ma ieħor, jieħu atteġġjament li jħalli fl-istanti l-impressjoni li hu qiegħed ilesti ruħu għall-ġlied, dak l-attaġġjament jammonta għal minaċċja reali u verbali.’ (L-Imħallef Dr.W.Harding ’Karmenu Cutajar versus Pawlu Cassar.’ 25 ta’ Ġunju 1952.

62. Ingħad ukoll li minaċċja ma titlifx mis-serjeta’ tagħha billi tkun kundizzjonata. (Ara: Stella Bugeja vs Rosina Bugeja tal-31 ta’ Jannar 1949).

63. Min-naħa l-oħra l-Antolisei jgħid dan li ġej dwar il-minaccja:

‘ e’ sufficiente che la minaccia sia tale da turbare la tranquillita’ delle persone a cui e’ rivolta, come nel caso che taluno dica ad un altro ‘ti faro’ vedere di che cosa sono capace..’ Antolisei F. (1986) Manuale di Diritto Penale – Parte Speciale’ (Milano Giuffre).

64. Għall-iskopijiet tal-artikolu 339(1)(e) hemm il-ħtieġa tal-kwerela skond l-artikolu 339(2) tal-Kap 9.

65. Dwar dan il-punt legali, il-Qorti qed tqis li l-artikolu 251B tal-Kap 9 li kien introdott fis-sena 2005 beda x-xena konsiderevolment għaliex issa, barra l-artikolu 249, kien introdott artikolu ieħor – dak 251B. L-artikolu 251B huwa ħafna aktar wiesgħa fil-portata tiegħu mill-artikolu 249. L-artikolu 339(1)(e) japplika biss jekk t-theddid ma jkunx kopert b’xi artikolu ieħor fil-Kap 9.

It-Tielet Punt Legali - L-Artikolu 251B tal-Kap 9.

66. It-tielet punt legali huwa dwar l-elementi tal-artikolu 251B tal-Kap 9. L-elementi ta’ dan l-artikolu huma:

(a) imġiba ta’ persuna;
(b) li ġġiegħel lil xi persuna oħra li tibża’;
(ċ) li ser ikun hemm vjolenza kontra l-persuna jew il-propjeta’ tiegħu jew il-persuna jew il-propjeta’ tal-

axxendenti, dixxendenti, aħwa subien u bniet **jew** kontra xi persuna msemmija fl-artikolu 222(1) li tinkludi lill-mara u lir-raġel, il-misseir jew l-omm naturali, xhud jew espert minħabba li jkun xehed jew ta opinjoni, jew tifel taħt id-9 snin jew kien uffiċjal pubbliku jew persuna li għandha twettaq doveri pubbliċi jew impjegat ta' dody corporate stabbilit b'liġi;
(d) li l-imputat jaf jew għandu jkun jaf li l-imġiba tiegħu ser tnissel biża' fil-persuna partikolari.

67. Fi ftit kliem l-ewwel element huwa l-imġiba – kelma li tmur oltre kliem biss u għalhekk tinkludi ġesti, ton, qbid ta' arma jew xi oġġett bħala arma.

68. It-tieni l-persuna passiva – tkun min tkun – titnissel fiha biża''

69. It-tielet element huwa li dan il-biża' jista' jkun kontra l-persuna passiva jew il-propjeta' tagħha jew ta' ta' dawk li jiġu minnha mill-qrib jew persuni oħra li jkun aġenti passive minħabba ir-rwol tagħhom.

70. L-imputat ikun jaf jew missu kien jaf li l-imġiba tiegħu ser tnissel biża' fil-persuna passive.

71. L-artikolu 251B, introdott peremzz tal-Att XX tas-sena 2005, jirreferi għal kull persuna. Għalhekk jekk il-Membru Parlamentari ma jaqax taħt l-artikolu 222(1)(b) u (ċ) jew taħt id-definizzjoni ta' 'uffiċjal pubbliku' skodn la-rtikolu 92 tal-Kap 9 huwa xorta inkluż taħt il-kelma ġenerika 'persuna' li tidher fil-bidu tal-artikolu u li ma tiddistingwix. **Għal dan l-artikolu m'hemmx bżonn tal-kwerela.**

Ir-Raba' Punt Legali – Użu ta' apparat tat-telekomunikazzjoni

72. Fir-raba' imputazzjoni kontra l-imputat, il-Prosekuzzjoni rreferiet għall-provvedimenti tal-artikolu 35(1)(D) tal-Kap 309 tal-Liġijiet ta' Malta. Iżda dan l-artikolu diġa' kien is-suġġett ta' analiżi akkurata mill-Qorti

tal-Appell Kriminali u kien deċiż lid an l-artikolu am jolqotx xi konverżazzjoni li biha wieħed ikun imminaċċja lil ħadd ieħor. Huwa intiż biss sabiex irażżan l-użu ta' xi apparat tat-telekomunikazzjoni li ma jintużax skond il-kondizzjonijiet tal-liċenzja mogħtija qabel ma l-apparat jibda jintuża.

Kwistjonijiet ta' Fatt.

73. Il-Qorti għandha żewġ settijiet ta' fatti: wieħed jikkonċerna lil Dr.Angelo Farrugia u l-ieħor lil Dr.Jose' Herrera.

74. Dr.Angelo Farrugia xehed dwar it-telefonata li allegatament saret mill-imputat. Il-Qorti hija soddisfatta li hemm provi biżżejjed li juru li din itg-telefonata tassew saret mill-imputat.

75. It-tieni, il-Qorti għandha t-test ta' dak li ntqal fit-telefonata u semgħet it-telefoanta fl-Awla għal aktar minn darba.

76. Minn din it-telefonata jirriżultaw li l-imputat qal il-kliem:

'Mario, dott, jien. Għaliex qed tagħmilli l-ħsara dot, lanqas nobsorha minnek.'

77. Minn dawn il-11-il kelma, ebda waħda minnhom ma fiha xi theddida. Iżda l-Qorti wiżnet ukoll it-ton, il-ġesti u l-kuntest.

78. Dwar it-ton, il-Qorti, wara li semgħet it-telefonata tajjeb, ikkonkludiet li t-ton tal-imputat kien ta' wieħed iddispjaċut, ton li qed jitlob kważi l-ħniena, ton li bih qed jisprimi ċerta sogħba. F'ebda mument matul dawn il-kelmiet ma nstema' xi ton ta' bniedem li qed jhedded. Tassew li Dr.Farrugia xehed li l-mod kif kellmu bih l-imputat kien ta' wieħed 'who means business'. Minħabba s-sehem attiv li kellu Dr Farrugia fil-kwistjoni wieħed jifhem li kull kelma li ħarġet minn fomm l-imputat, għal Dr.Farrugia, kienet daqqa ta' stallett dato l-istat **suġġettiv** ġustifikat li kien fih Dr Farrugia. Iżda l-Qorti tista' tiżen

biss dak li jeżisti **oġġettivament** taħt forma ta’ kliem u ta’ ton u xejn iżjed..

79. Dwar il-ġesti, il-Qorti, fl-assenza ta’ video jew filmat, ma tistax tiġbed konklużjonijiet għalkemm mit-ton tista’ xi ftit timmaġina l-espressjoni tal-wiċċ.

80. Dwar il-kuntest, il-Qorti m’għandhiex dubju minn dak li xehed Dr Farrugia u minn dak li qal l-imputatg fl-istqarrija tiegħu li t-tnejn kienu qed jirreferu għal dak li ntqal fil-Parlament. Filfatt l-imputat qal li huwa kien ċempel lil Dr Angelo Farrugia wara li kien issemma l-għoti tal-kuntratt tat-tindif tal-Qorti fuq is-Super One. L-imputat qal:

‘Ħassejt li offendieni bil-kliem li qal. Jien meta ċempiltlu m’offendejtux. Ridt biss ngħidlu biex iħallini u lill-familja tiegħi bil-kwiet.’ (fol 24).

81. S’intendi dan huwa l-‘kuntest’ li tista’ tieħu l-Qorti u mhux il-‘kuntest’ aktar dejjaq li tagħżel il-Lingwistika. Dan ma tistax tieħdu għaliex it-telefonata hija qasira wisq u m’hemmx retroxena ta’ qabel jew ta’ wara.

82. Dr.Angelo Farrugia qata’t-telefonata mill-ewwel għax deherlu li dak kien l-aħjar fis-sitwazzjoni biex ma jkomplix jisma’.

83. Iżda l-Qorti ma tistax tispekula x’seta’ ntqal wara mill-imputat li kieku Dr.Farrugia ħalla t-telefonata sejra. **Għalhekk il-Qorti qed tillimita ruħha għal dak li nġab bħala prova.**

84. Il-Qorti qed tiddeċiedi li l-Prosekuzzjoni ma ġabitx prova ċara biżżejjed li l-kliem użat fit-telefonata kien jammonta għal theddida kontra Dr.Angelo Farrugia. **Għalhekk il-Qorti qed tillibera lill-imputat mit-tielet imputazzjoni.**

L-Allegat theddid kontra Dr.Jose’ Herrera.

85. Fil-konfront ta’ Dr Jose’ Herrera s-sitwazzjoni hija differenti. L-imputat innega li kien hedded lil Dr Jose’

Herrera u fl-istqarrija qal li huwa kien kellem lil Dr Herrera sempliċiment biex jgħid lil mara tal-imputat fejn kien il-Monti (di Pieta') biex tirhan id-deheb.'

86. Frankament il-Qorti ma temminx il-verżjoni tal-imputat. Aktar temmen il-verżjoni li ta Dr Herrera li l-imputat baqa' jinsisti li jkellmu (jiġifieri jkellem lil Dr Herrera) huwa u dan kien ħiereġ mill-Awla. Tassew li hawnhekk l-imputat jidher li kien semma' li kien jonqsu xahrejn biss biex joħroġ mill-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin. Skond l-Avukat Dr.Montaldo, dan il-kumment instema' **darbtejn**. Iżda dan il-kumment sar f'kuntest kien il-colmo ta' serje ta' tgergir minn taħt fid-direzzjoni ta' Dr Jose' Herrera. Il-Qorti wiżnet il-kelmiet 'xahrejn biss', il-mod kif l-imputat baqa' sa ġibed lil Dr Herrera lejh huwa u ħiereġ mill-Awla u l-implikazzjonijiet tagħhom. F'atmosfera newtrali l-frażi ma tista' tfisser xejn. Iżda lingwistikament l-eżerċizzju jitlob li wieħed jixtarr il-kuntest li huwa deskritt bħala wieħed ta' rabja minn Dr Herrera nnifsu, anzi l-imputat kien mgħowi għalih. Għalhekk il-kliem 'xahrejn biss' kienu fil-kuntest jimplikaw li ġaladarba l-imputat joħroġ mill-Faċilita' Korrettiva ta' Kordin, iridu jsir l-kontijiet mal-Avukat Herrera..

Il-Qorti eżaminat ukoll ir-reazzjoni ta' Dr Herrera kif ukoll li trid tifhem xi ħaġa aktar mill-kliem għaliex il-bnedmin ma jikkomunikawx bil-kliem biss. Din is-silta qasira mir-rumanz ta' Paulo Coelho tissintesizza dan kollu:

'When he had gone only a short distance, he realised that, while they were erecting the stall, one of them had spoken Arabic and the other Spanish.
And they had understood each other perfectly well.

There must be a language that doesn't depend on words, the boy thought. I've already had that experience with my sheep, and now it's happening with people.' (The Alchemist – Paulo Coelho pge 45).

Ikun żball jekk f'kas ta' theddid wieħed iqis il-kliem biss. Jista' jkun hemm theddid ukoll bla kliem.

Dr.Herrera kien għamel mistoqsija parlamentari dwar l-għoti tal-kuntratt tat-tindif u l-kumpanija li fiha l-imputat kellu interess tilfet dan il-kuntratt. Dr Herrera qagħad ħafna attent x'jgħid taħt ġurament:

'Jien baqagħli ftit il-ħabs u speċi ta' qtiltli l-familja bil-ġuħ u kliem fis-sens li trid tpatti għal dak li għamilt.' (fol 31).

(a) Diġa' kien hemm l-ewwel element tar-reat kontemplat fl-artikolu 251B. – L-imġiba tal-imputat bit-tgergir u bl-insistenza li jkellem lil Dr. Herrera bilfors.

(b)Dan il-kliem u l-imġiba jnisslu biża' fil- persuna. Dan huwa t-tieni element tal-artikolu 251B.

(ċ) U din ix-xi ħaġa ser tiġri lill-persuna innifsiha hija t-tielet element.

(d) L-imputat kien jaf jew missu kien jaf li bi kliemu qed iqanqal biża' fl-imputat.
Mis-sena 2005, jiġifieri minn meta kien introdott l-artikolu 251B tal-Kap 9, il-Leġislatur ipprovda artikolu differenti mill-artikolu 249 li kien jirrikjedi xi kitba jew xi ordni (f'każ ta' theddida verbali).

87. Meta qieset iċ-ċirkostanzi tal-każ, Membru tal-Parlament li għamel Mistoqsija Parlamentari u l-kliem li ntqal direttament lil dan l-istess Memebru tal-Parlament kif ukoll id-dispożizzjoni ġdida li ddaħħlet fis-sena 2005, il-Qorti qed tikkondkludi li l-imputat tassew hedded lill-imputat b'mod serju u lil hinn mill-kontravenzjoni kkontemplata fl-arftikolu 339(1)(e) tal-Kap 9 aktar u aktar meta wieħed iqis il-pożizzjoni tal-persuna li tkun mhedda. **Għalhekk il-Qorti qed issib lill-imputat ħati tal-imputazzjoni numru 7.**

L-imputazzjoni dwar l-artikolu 249(2)

88. Wieħed mill-elementi ta' dan l-artikolu huwa li wieħed jagħti ordni jew jagħmel kundizzjoni lil ħadd ieħor tat-theddida.

89. Mill-provi ma jiriżulta minn imkien li l-imputat għamel xi ordni jew xi kundizzjoni lil Dr.Farrugia jew lil Dr.Herrera.

Ghalhekk, ghal din ir-raguni wkoll, (barra dik imsemmija fil-paragrafu 58) il-Qorti qed tillibera lill-imputat mit-tieni u mis-sitt imputazzjoni.

L-Imputazzjoni tar-Reċidiva

90. Din l-imputazzjoni tinsab ampjament ippruvata għaliex kienet ippreżentata sentenza u fil-konfront tal-imputat u kien hemm dikjarazzjoni tad-difiża li ma kienx hemm bżonn li l-identita' tal-imputat tkun ippruvata. Għalhekk il-Qorti qed issib lill-imputat ħati tal-imputazzjoni jew addebitu numru 8.

Konklużjoni

91. Stante dak li ntqal – b'mod speċjali, li l-Membru Parlamentari m'għandux jitqies bħala uffiċjal pubbliku ai termini tal-artikolu 92 tal-Kap 9; li l-imputazzjoni dwar l-użu tat-tagħmir tal-apparat tat-telekomunikazzjoni ma tapplikax għall-fatti ta' dan il-każ; li t-telefonata magħmula lil Dr Farrugia ma tammontax għal theddida waqt li l-kliem li ntqal dirett lil Dr Herrera jammonta propju għal theddida; u li ma saret ebda ordni jew kundizzjoni min-naħa tal-imputat- il-Qorti, wara li rat l-artikoli 49, 50, 51, 95(1), 249(2), 251(B)(1) tal-Kap 9 u 35(1)(d) tal-Kap 399 tal-Liġijiet ta' Malta qed issib lill-imputat ħati tal-imputazzjoni numru 7 (fil-konfront ta' Dr.Herrera) u tal-imputazzjoni numru 8 (ir-reċidiva) u qed tilliberah mill-ewwel, mit-tieni, mit-tielet, mir-raba', mill-ħames u mis-sitt imputazzjoni.

92. Dwar il-piena, Dr Herrera stqarr li huwa kien (a) soddisfatt bl-appoġġ tal-kamra tad-deputati u mill-aspett politiku dan għalih kien biżżejjed; u (b) l-familjari tal-imputat kienu qalulu li dak li ntqal kien fis-saħna tal-mument (ara fol 33) u li l-imputat ma kellu ebda intenzjoni li jagħmillu l-ħsara; u (ċ) li hu m'għandu xejn affattu kontra l-familja tal-imputat; (d) li l-istess Dr Herrera iddeċieda li

ma jagħmilx il-kwerela bil-miktub għalkemm kien diġa’ nforma lill-Ispettur dwar x’ġara.

93. Il-Qorti qed tieħu in konsiderazzjoni li l-Membri Parlamentari m’għandhomx ikun mhedda fil-qadi ta’ dmirijiethom u li l-imputat huwa reċidiv.

94. Għalhekk il-Qorti, qed tikkundanna lill-imputat piena ta’ prigunerija ta’ tliet xhur.

95. Il-Qorti qed toħroġ Ordni ta’ ta’ Ħarsien skond l-artikolu 412C tal-Kap 9 li biha l-imputat huwa prekluż li jersaq lejn Dr Jose’ Herrera għal sitt xhur.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------